

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. III. Quibus modis peccatum, ex genere suo veniale, aut actus
indifferens, transeat per accidens in mortale?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

DUBIUM III.

Quibus modis peccatum ex genere suo veniale
aut actus indifferens, transseat per accidens in mortale?

Quinque modis id fieri communiter, de
Sanch. Sc. 1. Ratione finis adjuncti. 2. Ratione
finis ultimi. 3. Ratione periculi. De singulis
cam breviter.

Resp. I. Peccatum veniale transit in mortale
ratione finis adjuncti, ut si quis leviter mentitur
ad copulam carnalem extorquendam: quod
cum finis mortalis ametur, mortale est. Non
men necessarium est in confessione exprimere
illud mendacium, sed solum desiderium fornicationis:
quia seclusa malitia mortali finis, mortale
veniale.

Resp. II. Transit item in mortale, ratione
affectus in rem aliquam, ut si v. g. ultimum
nem in ea constituas. Ad quod non sufficit
intense & vehementer ferri in objectum, sed
quiritur, ut appetitively illud ira aestimet, saltem
virtualiter, ut paratus sit, ejus causa transgredi
præceptum obligans sub mortali: ut sit quis
inordinate afficiatur ad fabulas, lusum, per se
ut malit festo omittere sacrum, &c. quam illi
privari. Notat autem *Bonat.* hunc affectum
non tantum habitualem, sed actualem esse debe
re, ut peccatum contrahatur: quia non imputatur

tur ad culpam id, ad quod committendum, habitu tantum es paratus.

Resp. III. Peccatum veniale fit mortale, ratione contemptus absoluti, & formalis.

Dico autem *contemptum absolutum & formalem*, quando nimirum ideo formaliter & absolute præceptum violatur, quia ipsi, aut superiori subijci renuis, quod est peccatum superbiæ consummata; vel quando ideo non vis obedire præcepto, quia præceptum est, & est peccatum inobediendiæ formalis: quorum utrumque graviter pugnat cum charitate debita Superiori. Ex quibus *resolves*.

I. Non est mortale, si velis quidem obedire, & subijci absolute, nolis tamen hic & nunc in re modica; aut si auctoritatem legis, vel præcipientis admittas, executionem tamen hic & nunc contemnas. Ratio, quia non est contemptus absolutus & simpliciter, sed tantum secundum quid.

II. Si præcise ex indignatione, malitia, prava consuetudine, aliave causa, præceptum violetur, & non ex contemptu potestatis superioris, non est mortale, quia non est contemptus formalis, sed tantum interpretativus.

III. Est mortale, facere vel omittere aliquid, ex contemptu justæ legis humanæ. Item, ex contemptu Dei præcipientis, vel etiam consulentis (quod præterea tacitam blasphemiam continet, quasi Deus inutilia præciperet, aut consuleret) & denique facere aliquid ex contemptu Prælati ut sic, & ut à Deo auctoritatem habentis, non tamē ut talis hominis, indocti, imprudentis,

imperfecti : quia hoc posterius, non est com-
mune absolute & simpliciter, sed tantum secun-
dum quid, v. *Sanch. 1. mor. c. 5. Bon. de peccat.*
2. q. 3 p. 5.

Resp. IV. Peccatum, vel opus indifferens habens mali speciem, transit per accidens in mortale, si ruina per illud proximo causanda sit mortalis. Ratio, quia tali operi superadditur aliquid graviter repugnans charitati. v. *Alf. de scandalo & Fill. 1. 21. c. 6. q. 10. n. 212.*

Resp. V. Veniale, vel opus indifferens, transit in mortale, ratione periculi incidendi in mortale, quando quis sine sufficiente cautela, aut necessitate aliquid facit, per quod veniat in mortale, ac proximum periculum peccandi mortaliter, quia talis salutem animæ contemnit, cum ratione probabili ejus periculo temerè se exponat. Unde in confessione explicanda est species peccati, cujus periculo se objecit, quia eodè genere peccati peccavit. Proximum autem periculum censetur, quod frequenter homines similis conditionis in peccatum mortale inducit.

CAPUT III.

De Peccatis capitalibus in specie.

DUBIUM I.

Quid sit Superbia, & quale peccatum?

Resp. I. Superbia est appetitus inordinatus propriæ excellentiæ : mortalis ex genere suo, & sit consummata & perfecta, id est, si quis ita excellere